

PŘÍPADOVÁ STUDIE:
zhodnocení přínosů projektu
„INOVATIVNÍ PŘÍSTUPY V OBLASTI ZVYŠOVÁNÍ FINANČNÍ GRAMOTNOSTI
UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ - EURO FINANCE DRIVING LICENCE“

1 Identifikace případové studie

1.1 Identifikační údaje projektu	
Název projektu	INOVATIVNÍ PŘÍSTUPY V OBLASTI ZVYŠOVÁNÍ FINANČNÍ GRAMOTNOSTI UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ - EURO FINANCE DRIVING LICENCE
Číslo projektu	CZ.1.04/5.1.01/77.00180
Oblast podpory	Oblast podpory 5.1 Mezinárodní spolupráce
Zaměření projektu	Zvyšování finanční gramotnosti
Cíl projektu	Zvýšit finanční gramotnost uchazečů o zaměstnání.
Příjemce dotace	TIVIT spol. s. r.o.
Adresa	Ústecká 1945/10, 405 02, Děčín
Projektový manažer	Ing. Stanislav Vít
Partner projektu	Finanzportal.at internet services GmbH
Výše rozpočtu, % dotace	5 449 276,- Kč; 100%
Termín realizace	1. září 2012 – 31. srpna 2014
Místo realizace a území dopadu	Ústecký kraj
Webová adresa	http://www.tivit.cz/
1.2 Přehled terénního šetření	
Příjemce dotace	Individuální řízený rozhovor (25. 3. 2015, Ing. Stanislav Vít, projektový manažer ve společnosti TIVIT spol. s. r. o.)
Cílová skupina	Telefonický řízený rozhovor (27. 4. 2015, zástupce účastníků pilotního ověření) Dotazníkové šetření (8. – 15. 4. 2015, rozesláno bylo 32 účastníkům pilotního ověření, vyplněno bylo 24 dotazníků, návratnost je tedy 75 %) Dotazníkové šetření (8. – 15. 4. 2015, rozesláno bylo 10 účastníkům zahraničních stáží, vyplněno bylo 9 dotazníků, návratnost je tedy 90 %)
Klíčoví aktéři	Telefonický řízený rozhovor (27. 4. 2015, zástupce z Úřadu práce v Děčíně)

ABSTRAKT: VÝSLEDKY EVALUAČNÍ PŘÍPADOVÉ STUDIE

Oblast podpory OP LZZ: 5.1 Mezinárodní spolupráce

PROJEKT: INOVATIVNÍ PŘÍSTUPY V OBLASTI ZVYŠOVÁNÍ FINANČNÍ GRAMOTNOSTI UCHAZEČŮ O ZAMĚŠTNÁNÍ - EURO FINANCE DRIVING LICENCE

Příjemce: TIVIT spol. s r. o.
Vše dotace: 5 449 276,- Kč

Místo: Ústecký kraj
Termín realizace: 1. 9. 2012 – 31. 8. 2014

CÍL PROJEKTU

Hlavním cílem projektu bylo zvýšit finanční gramotnost uchazečů o zaměstnání, kteří se ocitli ve složité životní situaci a díky výpadku příjmů byli často ohroženi předlužením.

Záměrem projektu tedy bylo vyhledat nejvhodnější metodiku pro finanční vzdělávání používanou v zahraničí a ve spolupráci se zahraničním partnerem ji implementovat do činnosti Úřadů práce a dalších organizací v českém prostředí

Cílovými skupinami tak byly:

- Uchazeči o zaměstnání
- Pracovníci Úřadu práce, NNO a vzdělávacích institucí

Všichni oslovení účastníci pilotního ověření nové koncepce finančního vzdělávání považují svou účast v projektu za užitečnou. Jeden z nich oceňuje především „více informací o exekucích, půjčkách, bankovních produktech, jak mám postupovat, pokud se dostanu do problémů se splácením půjčky.“

CO SE V PROJEKTU ODEHRÁLO?

V úvodní části projektu provedl žadatel analýzu ekonomické situace v okrese Děčín a šetření mezi vzorkem uchazečů o zaměstnání zaměřující se na jejich potřeby a úroveň finanční gramotnosti.

Následně byla vypracována komparativní analýza současného stavu, metodiky a systému

finančního vzdělávání finanční gramotnosti v České republice a v Rakousku.

Na základě vstupních analýz byly jako podklad pro vypracování nového konceptu vzdělávání uchazečů o zaměstnání v České republice vybrány dvě rakouské vzdělávací metody - první Euro Finance Driving Licence, která je využívána rakouskými Úřady práce a zároveň některými dalšími vzdělávacími institucemi a zabývá se především vzděláním nezaměstnaných převážně s vyšším vzděláním. Tato metoda navíc oproti jiným využívá inovativní metody v kombinaci klasické výuky s interaktivní výukou na počítači a videozáznamy. Druhou metodou, která inspirovala realizační tým při vytváření nové koncepce je Vorarlberger Finanzführerschein, která se zabývá především finančním vzděláním mladých lidí a zahrnuje zejména základní témata finančního vzdělání (vedení osobního rozpočtu a jeho položky, úvěrování, apod.). Projektový tým a zástupci z Úřadu práce měli možnost se s těmito metodami blíže seznámit během dvou studijních stáží u zahraničního partnera. Druhé stáže se zúčastnili, kromě pracovníků Úřadu práce v Děčíně a Ústí nad Labem, také pracovníci Úřadu práce v Plzni, kteří o projekt projevíli zájem po prezentaci na workshopu v Praze.

Zkušenosti a informace o samotném konceptu finančního řidičáku a jeho využívání pro zvyšování finanční gramotnosti uchazečů o zaměstnání, které byly získány na zahraničních stážích, byly poté šířeny mezi dalšími pracovníky Úřadu práce a NNO formou dvou společných workshopů v Praze a v Ústí nad Labem.

Projektový tým na základě informací ze studijní stáže a znalostí specifik českého kontextu vypracoval novou koncepci zvyšování finanční gramotnosti uchazečů o zaměstnání včetně testu

úrovně finanční gramotnosti. Tento nový koncept byl pilotně ověřen v různých věkových kategoriích uchazečů o práci na Děčínsku.

Výsledky projektu byly prezentovány na mezinárodní konferenci a jsou volně k dispozici všem zájemcům na webových stránkách žadatele.

Víte jak vybrat správný úvěr?
Máte obavu z exekuce?
Víte, co znamená zkratka RPSN?
Je pro Vás finanční jazyk nesrozumitelný?
Pak právě pro Vás je zde kurz

Finanční řídičský průkaz

realizovaný v rámci projektu
Inovativní přístupy
v oblasti zvyšování finanční gramotnosti
uchazečů o zaměstnání - Euro Finance Driving Licence
reg. č. CZ.1.04/5.1.01/77.00180

CO NABÍZÍ?

- Možnost zlepšit své znalosti v oblasti financí
- Úhradu nákladů na dopravu
- Úhradu nákladů na zajištění péče o dítě (po dobu trvání kurzu)
- Občerstvení

KDY?

12.5.–16.5. pro uchazeče o zaměstnání do 25 let
19.5.–23.5. pro uchazeče o zaměstnání ve věku 25 – 50 let
26.5.–30.5. pro uchazeče o zaměstnání nad 50 let

KDE?
TIVIT, spol. s r.o.
Ústecká 1945/10 (S – Centrum u hypermarketu TESCO)
405 02 Děčín

Účast na kurzu je bezplatná!

Přihlásit se můžete na
info@tivit.cz
nebo telefonicky na číslo
602 203 131

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Pro více než čtvrtinu účastníků pilotního ověřování je projekt užitečný i v současnosti (více než rok po jeho ukončení).

CO PROJEKT PŘINESL LIDEM?

Vznikl nový koncept finančního vzdělávání uchazečů o zaměstnání, který vedle klasické výuky zahrnuje interaktivní prvky a využití technik zážitkové pedagogiky

- ✓ V rámci projektu byl vytvořen nový koncept a metodiky pro finanční vzdělávání uchazečů o zaměstnání, zahrnující kompletní vzdělávací materiály, návody pro lektory a e-learningový program.
- ✓ Účastníci zahraničních stáží měli příležitost nahlédnout do interní praxe rakouských úřadů práce a dalších institucí. Seznámili se tak nejen s praktickým využíváním tamního systému zvyšování finanční gramotnosti uchazečů o zaměstnání, ale i s nástroji a metodami, které tamní úřady využívají při práci s danou cílovou skupinou.
- ✓ Účastníkům prvotního ověřování nové koncepce projekt přinesl nové znalosti

z oblasti předcházení exekucím a jejich řešení, plánování rodinného rozpočtu či srovnání různých půjček dostupných na trhu. Jeden z účastníků jako největší přínos uvádí vyřešení své komplikované životní situace s exekucí. Velký přínos měly nové znalosti i pro dalšího z účastníků, který je nyní evidován na Úřadu práce a účast na projektu pro něj byla návodem, jak hospodařit s financemi ze sociální podpory a od státu, a tak zároveň účinnou prevencí před dluhými potížemi.

PŘEKÁŽKY

- ❖ **Rekrutace vhodných účastníků:** Pro realizaci pilotního ověřování bylo zpočátku komplikované najít dostatečný počet účastníků.
- ❖ **Nastavení způsobilých výdajů ve výzvě:** Problémem bylo také limitující obecné nastavení výzev realizovaných přes OP LZZ, konkrétně pravidla pro proplácení náhrad zahraničním expertům.
- ❖ **Výběr a spolupráce s partnerem:** Jednou z komplikací projektu byla spolupráce se zahraničním partnerem, který realizačnímu týmu neposkytl dostatečnou podporu při tvorbě nové koncepce finančního vzdělávání.
- ❖ **Problematické zajištění udržitelnosti a dlouhodobých systémových efektů projektu:** Výsledná koncepce finančního vzdělávání je využívána příjemcem dotace při dalších realizovaných projektech, Úřady práce podle příjemce odkazují uchazeče na test úrovně finanční gramotnosti na stránkách příjemce, navrženou koncepci však při vzdělávání uchazečů nevyužívají.
- ❖ **Nedostatečné technické vybavení ÚP:** Nově navržená česká koncepce využívá individuální práce na tabletu či počítači formou interaktivních prvků, videí a e-learningu, což ale bohužel s technickým vybavením, které mají české Úřady práce k dispozici, většinou není možné a jde o jednu z bariér pro plné využití navržené metody u Úřadů práce.

SHRNUTÍ PŘÍNOSŮ PROJEKTU

Naplnění účelnosti a užitečnosti projektu	
Dopad na zaměstnanost účastníků	Spíše nízký Projekt nebyl na zvyšování zaměstnanosti přímo zaměřen. Účastníci však zvýšili svou konkurenceschopnost na trhu práce vyřešením své ekonomické situace.
Dopad na kvalifikační úroveň účastníků (vzdělání)	Vysoký Účastníci pilotního ověření nově vytvořené koncepce zvýšili úroveň své finanční gramotnosti.
Dopad na zaměstnatelnost účastníků jiný než kvalifikační	Spíše nízký Díky projektu měli účastníci příležitost stabilizovat svou ekonomickou situaci a tak pozvednout svou hodnotu na trhu práce.
Dopad na ekonomickou situaci účastníků	Vysoký U uchazečů o zaměstnání dochází díky zvýšení finanční gramotnosti k prevenci a řešení dluhové situace a stabilizaci jejich ekonomické situace.
Dopad na další klíčové aktéry	Spíše vysoký Zástupci Úřadu práce měli na zahraničních stážích příležitost seznámit se s činností rakouského Úřadu práce v oblasti finančního vzdělávání a dalších nástrojů zaměřených na uchazeče o zaměstnání.
Vyřešení problémů/potřeb cílové skupiny	Problémy a potřeby cílové skupiny byly z větší části vyřešeny (s ohledem k zaměření projektu).
Vnímání užitečnosti projektu ze strany cílových skupin a klíčových aktérů	
Užitečnost projektu ze strany cílových skupin	Jednoznačně užitečný Veškeré výstupy projektu vnímány jako užitečné a pozitivní z hlediska osobní situace účastníka projektu.
Užitečnost projektu ze strany dalších klíčových aktérů	Z větší části užitečný Výstupy projektu jsou pozitivně vnímány jeho účastníky (tedy účastníky zahraničních stáží). Nicméně Úřad práce v místě realizace je považuje za nevhodné a nevyužívá je.
Účinnost a hospodárnost projektu	
Naplnění účinnosti	Vysoké Způsob zapojení a využití projektových vstupů optimálně přispíval k dosaženým výsledkům a přínosům pro cílovou skupinu.
Naplnění hospodárnosti	Vysoké veškeré vstupy byly nezbytné pro dosažení cílů.
Udržitelnost projektu	
Udržitelnost projektu	Spíše nízká Menšina dosažených výsledků byla udržena, účastníci pilotního ověření získali důležité informace využitelné pro jejich běžný život. Navržená koncepce finančního vzdělávání není považována za vhodnou a využívána Úřady práce při vzdělávání cílové skupiny.
Identifikace nejlepších, dobrých a neosvědčených praxí	
Spíše dobrá praxe Celkové zhodnocení projektu evaluátorem na základě multikriteriální analýzy, která vychází z provedených šetření a zjištění v průběhu zpracování případové studie.	

2 Výchozí situace a cíle projektu

2.1 Příjemce dotace

Příjemce dotace	TIVIT spol. s r.o.
Kategorie příjemce	ziskový subjekt: malý podnik (11-49 zaměstnanců)
Předchozí zkušenosti příjemce s cílovou skupinou	Ano Žadatel již v minulosti realizoval projekty v rámci OP LZZ (například v okresech Děčín a Ústí nad Labem), v jejichž rámci spolupracoval s CS uchazečů o zaměstnání. Šlo mimo jiné o projekty „V padesáti nekončíme“, „První šance i mladým bez vzdělání“ či „Společnou cestou za prací“.

2.2 Přístup ke zpracování žádosti

Zapojení externího dodavatele pro zpracování žádosti	Ne
--	----

2.3 Cíle projektu

Globální cíl projektu:

Hlavním cílem projektu bylo zvýšit finanční gramotnost zejména uchazečů o zaměstnání.

Hlavní cíle projektu:

- Vybrat a implementovat do českého prostředí nejlepší dostupnou metodu zvyšování finanční gramotnosti.
- Zvýšit kompetence CS v oblasti finanční gramotnosti a posílit jejich integraci na otevřeném trhu práce.
- Odstranit bariéry znesnadňující rovnocenný vstup a udržení se na trhu práce příslušníkům CS osob - osobám znevýhodněným a vyžadujícím zvýšenou péči.
- Zpřístupnit nové postupy a nástroje vč. metodické podpory CS organizací, poskytující služby nebo pracující s CS osob.

2.4 Cílová skupina

Specifikace cílové skupiny	<ul style="list-style-type: none"> • uchazeči o zaměstnání, primárně ti s akumulací problémů, kteří mají často nízkou úroveň finanční gramotnosti • pracovníci Úřadu práce, NNO a výzkumných a vzdělávacích institucí
-----------------------------------	---

3 Realizace projektu

3.1 Aktivity

POPIS AKTIVIT REALIZOVANÝCH V RÁMCI PROJEKTU

Úvodní aktivitou projektu byla komparativní analýza stavu a systémů zvyšování finanční gramotnosti zejména uchazečů o zaměstnání v České republice a v Rakousku, kde působí partnerská organizace projektu. V rámci srovnávací analýzy byly porovnávány různé metody finančního vzdělávání, z nichž poté realizační tým vybral ty, které nejvíce odpovídaly potřebám českých uchazečů o zaměstnání. Kritériem bylo také využívání rakouskými oficiálními institucemi, což bylo pro realizační tým dle slov projektového manažera garancí kvality, například metodu Euro Finance Driving Licence (€FDL) využívají rakouské Úřady práce. Hlavním inspiračním zdrojem tedy byla právě metoda €FDL, která se primárně zaměřuje na vzdělávání uchazečů o zaměstnání a obsahuje podrobně zpracovaná témata základů spoření, úvěrů, cenných papírů, pojištění, životního pojištění, rodinného rozpočtu ad. Navíc metoda zahrnuje interaktivní grafy a schémata jako například simulace splatnosti úvěru na základě změny vstupních dat či simulace vhodnosti výběru cenných papírů. Právě v interaktivní práci s informacemi za pomoci výpočetní techniky pak spočívá dle slov projektového manažera její největší výhoda.

Dle zkušeností realizačního týmu s cílovou skupinou však v této metodě chyběla některá zásadní témata – sestavení osobního rozpočtu a jeho základní položky a téma práv spotřebitele. Navíc je celé vzdělávání příliš odborné a zacílené spíše na výše vzdělanou cílovou skupinu. Cílová skupina, na kterou cílil projekt příjemce, byla však převážně s nižším vzděláním a s potřebou zejména základů finanční vzdělanosti. Pro navržení české koncepce se tedy inspirovali ještě z druhé rakouské metody - Vorarlberger Finanzführerschein zabývající se primárně vzděláváním převážně mladých lidí a dětí a obsahující tak i základy finanční gramotnosti.

Zástupci cílové skupiny organizací tj. Úřadu práce ČR, výzkumných a vzdělávacích institucí a NNO se zúčastnili studijní stáže u zahraničního partnera s cílem výměny zkušeností v oblasti finančního vzdělávání a praktického seznámení s koncepty EFDL Finanzführerschein a Vorarlberger Finanzführerschein. Na tuto aktivitu navázaly workshopy na seznámení dalších zástupců Úřadů práce a NNO s výstupy studijní stáže a s rakouskými koncepty finančního vzdělávání.

Na základě znalosti rakouských koncepcí a dalších informací získaných během studijní stáže vytvořil příjemce koncepci systémových nástrojů a modelu standardizace zvyšování finanční gramotnosti zejména uchazečů o zaměstnání. Nová koncepce obsahuje metody a formy práce s účastníky, návrh učebních pomůcek a materiálů a syllabus kurzů. Navržen byla také e-learningový program včetně testu úrovně finanční gramotnosti. Koncepce zahrnuje materiály (učebnice, příručky lektora, pracovní sešity, prezentace) pro tři různé věkové kategorie uchazečů. Kompletní koncepce byla následně pilotně ověřena a výsledky tohoto ověření byly využity pro úpravy a vytvoření finální verze.

Celý projekt byl žadatelem propagován formou webové aplikace, workshopů, seminářů i na závěrečné mezinárodní konferenci.

3.2 Realizace výběrových řízení

Počet realizovaných výběrových řízení	bez výběrového řízení
--	-----------------------

3.3 Realizační tým projektu

Velikost projektového týmu	7 osob
-----------------------------------	--------

Úvazky	2,72 (přepočtený měsíční úvazek) po dobu 24 měsíců Složení projektového týmu: Projektový manažer (0,4 úvazku po celé trvání projektu) Finanční manažer (0,3 úvazku po celé trvání projektu) Expert (0,8 úvazku po dobu 23 měsíců) Metodik (0,8 úvazku po dobu 23 měsíců) Odborný asistent (0,5 úvazku po dobu 23 měsíců) Lektor (0,0 úvazku po dobu 1 měsíce) Tlumočník (celkem 31 hodin)
--------	---

4 Zhodnocení přínosů a úspěšnosti projektu (účelnost, užitečnost)

4.1 Hlavní monitorovací indikátory

	cílová hodnota	dosažená hodnota	dosažená h. v %
Počet podpořených osob - celkem	60	158	263,3
Počet podpořených organizací - celkem	1	1	100
Počet nově vytvořených/inovovaných produktů	3	3	100
Počet proškolených osob - celkem	40	60	150

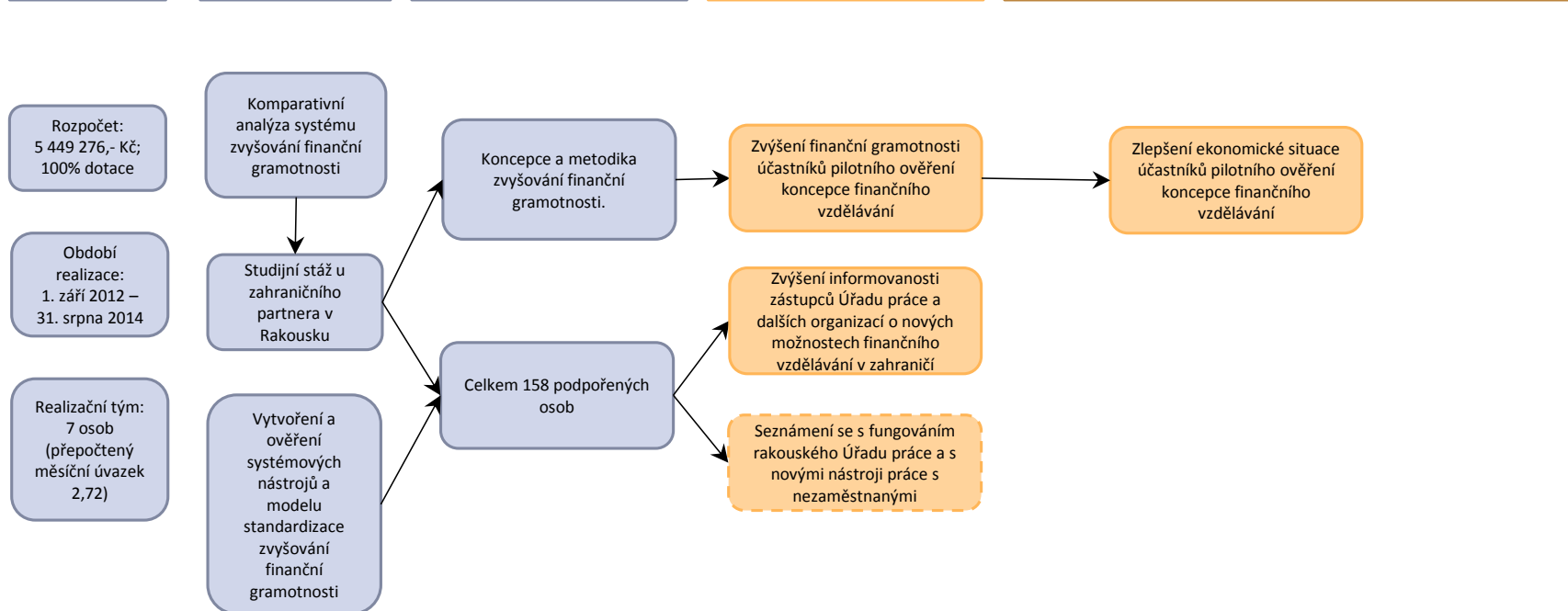
4.2 Zhodnocení přínosů projektu

4.2.1 Teorie změny

Teorie změny ukazuje ověřené přínosy projektu, které zahrnují očekávané i neočekávané dopady zjištěné na základě provedeného terénního šetření, případně dalších dostupných informací.

Intervenční logika byla v projektové žádosti dobře nastavena, tj. byly popsány předpokládané kauzální vazby a očekávané dopady projektu. V rámci šetření se následně potvrdilo naplnění očekávaných dopadů projektu.

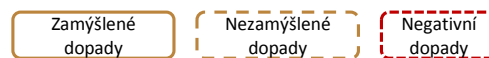
o.p. 5.1 **Inovativní přístupy v oblasti zvyšování finanční gramotnosti uchazečů o zaměstnání - Euro Finance Driving Licence**

Síla vazby (příspěvek projektu):

- silná vazba (bezprostřední příspěvek) →
- středně silná vazba (částečný příspěvek) --->
- slabá vazba (okrajový příspěvek) - - ->

Zamýšlené, nezamýšlené a negativní dopady:

Překážky realizace a dosažení vyšších dopadů:

- Chybí zajištění využívání koncepce relevantními aktéry (hl. Úřadem práce)
- Bylo složité najít dostatek uchazečů o zaměstnání motivovaných k účasti na pilotním ověření
- Příjemce byl penalizován za to, že proplácel náhrady per diems zahraničním expertům v rozporu s pokyny řídicího orgánu, které ovšem příjemce nedostal k dispozici
- Nedostatečná podpora zahraničního partnera realizačnímu týmu při modifikaci koncepce finančního vzdělávání

4.2.2 Strukturované zhodnocení dopadů (taxonomie)

Dopad na kvalifikační úroveň účastníků (vzdělání)	Vysoký	
	Účastníci si zvýšili svou finanční gramotnost.	
Dopad na zaměstnanost účastníků	Spíše nízký	
	Projekt nebyl přímo zaměřen na zvýšení zaměstnanosti. Účastníci však díky projektu vyřešili některé své ekonomické problémy a zvýšili tak svou hodnotu na trhu práce.	
Dopad na zaměstnatelnost účastníků jiný než kvalifikační	Spíše nízký	
	Účastníci si v rámci projektu zvýšili svou finanční gramotnost a zvýšili tak svou konkurenceschopnost na trhu práce.	
Dopad na ekonomickou situaci účastníků	Vysoký	
	U uchazečů o zaměstnání dochází díky zvýšení finanční gramotnosti k prevenci a řešení dluhové situace a stabilizaci své ekonomické situace.	
Dopad na sociální status účastníků	Nerelevantní	
	Projekt nebyl zaměřen na řešení sociálního statusu účastníků.	
Dopad na rovné příležitosti	Nerelevantní	
	Projekt nebyl zaměřen na řešení systémových otázek.	
Dopad na další klíčové aktéry	Spíše vysoký	
	Účastníci zahraničních stáží především z Úřadu práce byli seznámeni s možnostmi finančního vzdělávání v zahraničí a s činnostmi rakouského Úřadu práce.	
Systémové dopady	Nerelevantní	
	Projekt nebyl zaměřen na řešení systémových otázek.	
Efekty ovlivňující přínosy projektu	Potvrzeno / nepotvrzeno	Komentář
Creaming-off	<i>nepotvrzeno</i>	Účast na pilotním ověření finančního vzdělávání byla umožněna všem, kteří o to měli zájem. Výstupy projektu jsou navíc volně k dispozici na webových stránkách příjemce pro všechny zájemce.
Lock-in efekt	<i>nepotvrzeno</i>	Efekt nenastával.
Alternativní atribuce	<i>nepotvrzeno</i>	Aktivity projektu byly klíčovým faktorem pro dosažení přínosů.
Substituce	<i>nepotvrzeno</i>	Efektů nebylo dosaženo na úkor jiných osob ve srovnatelném postavení.
Mrtvá váha ¹	<i>nepotvrzeno</i>	Bez poskytnuté dotace by projekt soukromým příjemcem s omezeným rozpočtem nejspíše nebyl realizován.

4.2.3 Zhodnocení účelnosti projektu - shrnutí (celkové vyřešení problémů/potřeb cílové skupiny)

Vyřešení problémů/potřeb cílové skupiny (celkové dopady projektu)	Problémy a potřeby cílové skupiny byly z větší části vyřešeny
--	---

¹ Jedná se o efekt výhradně řešitelný pouze v rámci Counterfactual Impact Evaluation. V rámci této případové studie se tak jedná pouze o vyjádření na základě zjištění z realizovaného šetření.

4.2.4 Nezamýšlené dopady

Existence nezamýšlených pozitivních dopadů projektu

Ano

Nezamýšlené dopady

Účastníci zahraničních stáží měli možnost seznámit se s fungováním rakouského Úřadu práce a aplikací konkrétních nástrojů při práci s klienty nejen v oblasti finanční gramotnosti, na kterou byl projekt primárně zaměřen.

4.2.5 Negativní dopady

Existence negativních dopadů projektu

Ne

Negativní dopady

4.3 Užitečnost projektu na základě vnímání ze strany cílových skupin a dalších klíčových aktérů

Užitečnost projektu ze strany cílových skupin

Z větší části užitečný (většina výstupů projektu vnímána jako užitečná a pozitivní z hlediska osobní situace účastníka)

Užitečnost projektu ze strany dalších klíčových aktérů

Z větší části užitečný (většina výstupů projektu vnímána jako užitečná a pozitivní)

4.4 Inovativnost projektu

Využití inovovaných řešení

Ano – přenos inovativního řešení ze zahraničí

Nová koncepce a testování finančního vzdělávání modifikovaná pro český kontext.

4.5 Způsob zjišťování výsledků projektu ze strany samotného příjemce

Příjemce provedl evaluaci zahraničních stáží a pilotního ověření koncepce zvyšování finanční gramotnosti formou dotazníkového šetření u účastníků jednotlivých aktivit bezprostředně po skončení realizace projektu. Výsledky této evaluace byly poskytnuty pro potřeby projektu „Evaluace dopadů a dobré praxe OP LZZ na základě případových studií a jejich meta-analýzy“.

Ověření přínosů projektu u účastníků ze strany příjemce

- Dotazníkové šetření

Ověření přínosů projektu příjemcem u klíčových aktérů, kteří se projektu nezúčastnili

- Nezjišťováno

I. ZHODNOCENÍ DOPADŮ A PŘÍNOSŮ REALIZACE PROJEKTU

Hodnocení dopadů a přínosů projektu lze vzhledem k jeho cílům a zaměření zhodnotit z pohledu následujících skupin aktérů:

- Dopady pro příjemce dotace: Příjemce získal k dispozici koncepci finančního vzdělávání CS, se kterou dlouhodobě spolupracuje v rámci náplně své činnosti.
- Dopady pro cílovou skupinu uchazečů o zaměstnání: Účastníci projektu zvýšili svou finanční gramotnost a zlepšili svou ekonomickou situaci.
- Dopady pro cílovou skupinu pracovníků Úřadu práce, NNO a výzkumných a vzdělávacích institucí: Účastníci studijních stáží realizovaných v rámci projektu rozšířili své znalosti o možnostech finančního vzdělávání a poučili se o fungování rakouského Úřadu práce.

1) Dopady pro příjemce dotace: Příjemce získal k dispozici koncepci finančního vzdělávání CS, se kterou dlouhodobě spolupracuje v rámci náplně své činnosti.

Příjemcem je společnost TIVIT s. r. o. zaměřující se na celoživotní vzdělávání, personální služby a poradenství v oblasti lidských zdrojů. Dle slov jednatele společnosti je dlouhodobě významnou cílovou skupinou, na kterou se činnost firmy zaměřuje, právě skupina uchazečů o zaměstnání. Společnost se při realizaci své činnosti setkávala s nedostatečným finančním vzděláním svých klientů, kteří se tak často dostávali do komplikovaných životních situací souvisejících s předlužením a často i exekucemi. Z výsledků vstupní analýzy vyplývá, že v současnosti je ve srovnání s českým průměrem nezaměstnanost v okrese Děčín, na který se projekt primárně zaměřuje výrazně vyšší a velmi úzce souvisí s nízkou úrovní vzdělanosti v oblasti, neboť předlužení může pro uchazeče o zaměstnání být jednou z hlavních bariér pro úspěšný návrat na trh práce. Téma vzdělávání uchazečů o zaměstnání je proto v této oblasti velmi aktuální a potřebné.

Nově navržená koncepce finančního vzdělávání, která vznikla v rámci projektu, byla inspirována rakouskými metodami Finančního řidičáku (€FDL) a Vorarlberger Finanzführerschein a doplněna o další informace a zkušenosti, které realizační tým načerpal během zahraniční stáže u partnera projektu. Během stáže měli účastníci možnost prakticky vyzkoušet rakouský model a zároveň sledovat jeho praktické využívání v institucích, které se zabývají vzděláváním cílové skupiny uchazečů o zaměstnání. Realizační tým, jehož členy byli zaměstnanci společnosti příjemce, získal také vhled do rakouské práce s nezaměstnanými v oblasti finančního i dalšího vzdělávání.

Zvolené metody byly příjemcem vybrány zejména pro svou inovativnost v kombinaci klasických výukových lekcí, interaktivních prvků, videí a práce na tabletu, resp. počítači. Navíc měly pro příjemce důvěryhodnou garanci v podobě využívání rakouským Úřadem práce, některými ministerstvy a dalšími vzdělávacími institucemi.

Hlavní inspirační zdroje - metoda €FDL se primárně zaměřuje na vzdělávání uchazečů o zaměstnání a obsahuje podrobně zpracovaná témata základů spoření, úvěrů, cenných papírů, pojištění, životního pojištění, rodinného rozpočtu ad. Navíc metoda zahrnuje interaktivní grafy a schémata jako například simulace splatnosti úvěru na základě změny vstupních dat či simulace vhodnosti výběru cenných papírů. Právě v interaktivní práci s informacemi za pomoci výpočetní techniky pak spočívá dle slov projektového manažera její největší výhoda.

Dle zkušeností realizačního týmu s cílovou skupinou však v této metodě chyběla některá zásadní témata – sestavení osobního rozpočtu a jeho základní položky a téma práv spotřebitele. Navíc je celé vzdělávání příliš odborné a zacílené spíše na výše vzdělanou cílovou skupinu. Cílová skupina, na kterou cílil projekt příjemce, byla však převážně s nižším vzděláním a s potřebou zejména základů

finanční vzdělanosti. Pro navržení české koncepce se tedy inspirovali ještě z druhé rakouské metody - Vorarlberger Finanzführerschein zabývající se primárně vzděláváním převážně mladých lidí a dětí a obsahující tak i základy finanční gramotnosti.

I přes některé průvodní problémy, zejména v oblasti spolupráce s rakouským partnerem, který realizačnímu týmu neposkytl očekávanou podporu při modifikaci koncepce pro český kontext, tato koncepce vznikla. Při modifikaci, resp. navrhování nové koncepce inspirované zahraničním konceptem, narazil realizační tým na některé zásadní odlišnosti v potřebách finančního vzdělávání v obou zemích, které bylo potřebné promítnout do navrhované koncepce. Jak již bylo zmíněno výše, koncept €FDL zahrnoval některá příliš odborná a pro český kontext nepřilíš zásadní témata zejména související s cennými papíry a naopak zde byla identifikována absence některých dalších témat, která jsou naopak potřebná pro české uchazeče o zaměstnání, jde zejména o hospodaření domácností, sestavování osobního rozpočtu, hypotéky, apod. Metoda €FDL byla proto při modifikaci na český kontext doplněna ještě o některé součásti druhé z rakouských koncepcí - Vorarlberger Finanzführerschein, která se primárně zabývá vzděláváním dětí a mladých lidí a doplňuje tak koncepci o prvky základů finanční gramotnosti, které jsou pro zdejší uchazeče o zaměstnání s obvykle nižším vzděláním podle zkušeností příjemce velmi potřebné. Nově vytvořená koncepce obsahuje metody a formy práce s účastníky, návrh učebních pomůcek a materiálů a syllabus kurzů. Navržen byla také e-learningový program včetně testu úrovně finanční gramotnosti. Navržená koncepce byla poté ověřena na vzorku 64 osob z různých věkových skupin, při čemž funkčnost navržené koncepce byla poté hodnocena na základě výsledků dotazníkového šetření mezi účastníky, kdy naprostá většina účastníků byla spokojena.

Rakouská metoda €FDL i nově navržená česká koncepce využívají individuální práce na tabletu či počítači formou interaktivních prvků, videí a e-learningu, což ale bohužel s technickým vybavením, které mají české Úřady práce k dispozici, většinou není možné a jde o jednu z bariér pro plné využití navržené metody u Úřadů práce. Nicméně koncepce je dnes využívána příjemcem při některých dalších projektech, které realizuje s danou cílovou skupinou, např. „S podporou za lepším uplatněním na trhu práce“ či „50 – Zkušenosti jsou výhodou“. Vznik nové koncepce je pro příjemce dotace a jeho činnost v oblasti vzdělávání v současnosti velkým přínosem.

Faktory ovlivňující dopady projektu:

Za hlavní faktor ovlivňující dopady projektu lze označit **zkušenosti realizačního týmu** s projekty realizovanými přes operační programy Evropské unie, díky kterým byl projektový tým schopný dobře zvládat jak náročnou administraci těchto projektů, tak i případné komplikace vyplývající z podmínek konkrétního programu.

Realizační tým měl také z předchozího působení firmy bohaté **zkušenosti s cílovou skupinou uchazečů** o zaměstnání, znal jejich výchozí situaci, specifika i potřeby, což pozitivně ovlivnilo nastavení projektu i jeho samotnou realizaci tak, aby odpovídalo potřebám cílové skupiny.

2) Dopady pro cílovou skupinu uchazečů o zaměstnání: Účastníci projektu zvýšili svou finanční gramotnost a zlepšili svou ekonomickou situaci.

Koncovou cílovou skupinou byli uchazeči o zaměstnání z Ústeckého kraje, kde byl projekt realizován. Uchazeči o zaměstnání v této oblasti dle vstupní analýzy příjemce dotace i dle vyjádření Úřadu práce v Děčíně mají velmi často problémy s předlužením, nemají dostatek informací a znalosti, které by jim zabránily spadnout do dluhové pasti a často jim chybí následná motivace a podpora pro řešení případných problémů, když poté skutečně nastanou

Globálním cílem projektu tak bylo zvýšit finanční gramotnost uchazečů o zaměstnání, aby se do podobné situace nejlépe vůbec nedostali, případně aby byli schopní takovou situaci efektivně řešit. Navržená vzdělávací metoda vyšla ze zkušeností realizačního týmu z dlouhodobé práce s cílovou skupinou, ze zkušeností a informací nabytých na zahraniční stáži a zejména z rakouské koncepce finančního vzdělávání Finančního řidičáku. Vzhledem k odlišným podmínkám v České republice bylo nutné původní rakouskou metodu modifikovat, aby více odpovídala zdejšími podmínkám a vyhovovala potřebám cílové skupiny i možnostem vzdělávacích institucí.

Upravená metoda stejně jako původní rakouská koncepce €FDL využívá interaktivní práci s tabletem, počítačem, interaktivní prvky a navíc byl vytvořen e-learningový program, nicméně nedostačující technické vybavení tuzemských Úřadů práce je jednou z překážek pro plné využití této koncepce na Úřadech práce. V závěru projektu proběhlo finální ověření koncepce na vzorku 64 osob různého věku z řad cílové skupiny uchazečů o zaměstnání na Děčínsku. Dle výsledků dotazníkového šetření provedeného mezi účastníky pilotního ověřování nově vytvořené koncepce byl cíl zvýšení úrovně finanční gramotnosti naplněn.

Účastníci pozitivně hodnotí informace týkající se možností úvěrů a bankovních produktů, které jsou v současnosti k dispozici, informace, jak efektivně vést osobní rozpočet, jak se dostat do problémů s dluhy nebo jak tyto problémy řešit v případě, že nastanou. Podobně, informace týkající se situace exekucí a možností jejich řešení. Právě řešení dluhových problémů a exekucí jsou podle zástupce Úřadu práce v místě realizace projektu specificky velmi důležitá témata právě pro cílovou skupinu uchazečů o zaměstnání.

Navržená metoda je účastníky pilotního ověření hodnocená velmi pozitivně, nicméně pro efektivní využití na Úřadech práce, je podle pracovníka/ce, který/á toto vzdělávání zajišťuje na Úřadu práce, příliš široce zaměřená, chybí konkrétní příklady řešení zejména dluhové situace, která představuje nejčastější problém této cílové skupiny. Koncepci považuje navíc za málo flexibilní, nepřipouštějící reflexi potřeby konkrétní vzdělávané skupiny.

Faktory ovlivňující dopady projektu:

Komplikací byla **nízká motivace uchazečů o zaměstnání** pro účast v projektu, se kterou se projektový tým musel vypořádat, aby našel **dostatečný počet účastníků** pro realizaci pilotního ověření. Nicméně díky bohatým zkušenostem členů projektového týmu s danou cílovou skupinou a díky spolupráci s místním Úřadem práce se podařilo problém vyřešit a zajistit dostatečnou motivaci účastníků pro absolvování celého školícího programu.

Velký vliv na úspěch školení obecně má **osoba lektora**, který je v přímém kontaktu s účastníky a zprostředkovává jim informace a znalosti. Mnoho z účastníků pilotního ověření jako významný klad vyzdvihuje právě osobnost lektora, který měl rozsáhlé zkušenosti a dokázal jim potřebné informace zprostředkovat velmi příjemnou a přístupnou formou.

3) Dopady pro další aktéry a spolupracující subjekty: Pracovníci Úřadu práce získali potenciální zdroj informací a metod finančního vzdělávání svých klientů.

Klíčovým aktérem projektu je vzhledem k činnosti zaměřené na relevantní cílovou skupinu převážně Úřad práce. Část zaměstnanců Úřadu práce se zúčastnila studijních cest do Rakouska, kde se

seznámila s fungováním místní obdoby Úřadu práce i dalších vzdělávacích institucí, které se zaměřují na finanční vzdělávání uchazečů o zaměstnání. Během studijních stáží se účastníci setkali s praktickými ukázkami fungování finančního vzdělávání uchazečů o zaměstnání v Rakousku, včetně testování úrovně finanční gramotnosti cílové skupiny a konkrétních příkladů řešení nedostatků jednotlivých klientů v této oblasti. Účastníci měli navíc možnost si vzdělávací program sami vyzkoušet, včetně inovativní části vzdělávání na počítači či tabletu. Kromě činnosti zahraničního partnera se účastníci setkali také s pracovníky rakouského Institut für Sozialdienste, který poskytuje občanům sociální služby včetně těch zaměřených na finanční gramotnost a ekonomickou stabilitu. Kromě vlastní činnosti institutu se účastníci studijní stáže setkali i s projekty, které institut realizuje, jedním z nich je například projekt Fit für Geld, který se zabývá finančním vzděláním mladých lidí a prevencí jejich zadlužení.

Účastníci velmi oceňují také možnost srovnání českého vzdělávání uchazečů o zaměstnání v oblasti finanční gramotnosti a rakouského systému vzdělávání. Zde zmiňují jako velký nedostatek českého vzdělávání **nedostatečné technické vybavení pro výuku klientů** na Úřadech práce.

Účastníci pozitivně hodnotí i výběr zahraničního partnera, jeho zkušenosti a činnost, kterou vykonává v oblasti finanční gramotnosti. Oceňovány jsou také webové stránky partnera, které jsou dobře zpracované a informačně bohaté a účastníci stáže se na ně dodnes vrací.

Kromě činnosti zahraničního partnera projektu a činnosti dalších organizací v oblasti finanční gramotnosti, měli účastníci studijní stáže jedinečnou příležitost setkat se s dalšími oblastmi práce s uchazeči o zaměstnání, s nástroji a metodami, které tamní pracovníci (hl. místních úřadů práce) používají pro vzdělání a podporu nezaměstnaných. Tyto nástroje a metody používané v Rakousku při pomoci uchazečům o zaměstnání mají nyní možnost aplikovat či modifikovat pro český kontext.

Faktory ovlivňující dopady projektu:

Díky velkému zájmu z řad pracovníků Úřadů práce a spolupracujících organizací se realizační tým rozhodl pro změny v rozpočtech, které umožnily zvýšit počet zahraničních stáží na dvě místo původně plánované jedné. Cílem této změny bylo poskytnout více pracovníkům možnost setkání se s rakouským vzdělávacím konceptem Finančního řidičáku (Euro Finance Driving License) přímo v praxi. Tento velký zájem o studijní stáže se objevil zejména po první konferenci v Praze šířící zkušenosti a znalosti o vzdělávacím konceptu Finančního řidičáku nabitě na první zahraniční stáži. Velký vliv zde tedy měla kvalita konference a prezentujících, na druhé straně pak nadšení a ochota k dalšímu vzdělávání ze strany pracovníků Úřadů práce, kteří se chtěli další stáže zúčastnit.

II. Přínosy projektu z hlediska rovnosti mužů a žen

Projekt nebyl primárně zaměřen na řešení problémů rovnosti mužů a žen. Účastníci studijních stáží u rakouského partnera byli vybíráni spíše podle pracovní pozice a kvalifikace ve spolupráci s vedením Úřadů práce v místě realizace projektu, pohlaví nebylo zohledňováno. Mezi účastníky pilotního ověřování byl však zařazen rovný počet žen a mužů tak, aby ověření co nejlépe postihlo celou populaci a jeho výsledky byly reprezentativní.

III. Překážky při realizaci projektu a způsoby jejich řešení

1) Naplnění a překonání očekávaných rizik

Jedním z rizik, které se během realizace projektu naplnilo, byla **nízká motivace cílové skupiny uchazečů o zaměstnání** pro vstup do projektu. Toto riziko se podařilo překonat zejména díky intenzivní propagaci samotného příjemce i ve spolupráci s místním Úřadem práce. Díky předchozím zkušenostem realizačního týmu s touto cílovou skupinou a znalostí jejich specifík, byl nakonec získán dostatečný počet i variabilita účastníků pilotního ověření navržené koncepce finančního vzdělávání. Příjemce se také obával komplikovaného přístupu cílové skupiny k projektovým aktivitám s ohledem například na dopravní vzdálenost. Dopravní vzdálenost byla zmíněna jako komplikace realizace i jedním z účastníků, ale vzhledem k vysokému počtu účastníků to za výrazný problém projektu považovat nelze.

Očekávaný problém s **nezájmem u cílové skupiny organizací**, především tedy Úřadů práce, významných a vzdělávacích institucí se nenaplnilo. Zájemců z řad této cílové skupiny bylo naopak takové množství, že byla realizována i druhá, předem neplánovaná, zahraniční cesta. Potenciální problémy s komunikací z důvodu jazykové bariéry byly ošetřeny zahrnutím tlumočení a překladů pro obě studijní cesty.

Projektový tým se před projektem připravoval i na možnost náhlé rezignace účastníků na účast v projektu z důvodů přílišné náročnosti projektových aktivit či poklesu motivace. Toto riziko nebylo během realizace projektu naplněno.

Spolupráce se zahraničním partnerem byla další rizikovou oblastí identifikovanou příjemcem již v době přípravy projektu. Největší byla obava z odstoupení zahraničního partnera od projektu v průběhu realizace. K tomu však nedošlo, neboť realizační tým se na tuto možnost dobře připravil již v úvodní části projektu a spolupráce byla ošetřena smlouvou. Navíc například účastníci studijní stáže u zahraničního partnera hodnotí výběr tohoto partnera velmi pozitivně.

Jedním s příjemcem předem vymezených rizik bylo **nedodržení časového harmonogramu**. Tomuto riziku se však díky zkušeným členům projektového týmu a dobře navrženému harmonogramu podařilo předejít a riziko tak nebylo naplněno.

2) Překážky bránící dosažení vyšších přínosů projektu a jeho udržitelnosti

Největším problémem pro přínosnost a užitečnost projektu je **implementace nově vzniklé koncepce finančního vzdělávání**. Kromě využívání příjemcem dotace je v současnosti celá koncepce finančního vzdělávání včetně metodických a informačních příruček a testu úrovně finanční gramotnosti k dispozici na webových stránkách příjemce. Informace o využívání těchto materiálů, které jsou dostupné online, tak nejsou k dispozici a hodnocení udržitelnosti je proto velmi obtížné. Velkou výhodou pro udržitelnost projektu by mohlo být prvotní zapojení lokálního Úřadu práce, který by mohl spolupracovat na tvorbě nové koncepce a byl by poté jistě více nakloněn jejímu využívání, ke kterému nyní bohužel nedochází.

Pokud jde o využívání koncepce úřady práce, v současnosti jde spíše o situace, kdy pracovníci Úřadu práce uchazeče odkáží na test úrovně finanční gramotnosti na stránkách příjemce, aktivně s navrženou koncepcí ale nepracují. Podle názoru zástupce Úřadu práce v místě realizace projektu je tato koncepce příliš teoretická, zaměřuje se na zbytečně široké spektrum informací a chybí jí konkrétní, praktické příklady řešení zejména dluhových problémů, se kterými se uchazeči o zaměstnání nejčastěji setkávají. Pro práci s uchazeči o zaměstnání při zvyšování finančního vzdělávání pracovníce Úřadu práce v Děčíně, která se zde zabývá finančním vzděláváním uchazečů

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

o zaměstnání, spoléhá hlavně na své znalosti a výuku přizpůsobuje potřebám konkrétní skupiny, na místo obecného rigidního vzdělávání. I někteří účastníci pilotního ověření přiznávají, že některé části vzdělávání (např. ekonomická teorie, vlastnosti a formy peněz) byly zbytné, naopak často postrádali více praktických příkladů řešení osobních problémů a běžných životních situací v oblasti spoření, důchodového pojištění či investicích.

Pro realizační tým byla komplikovaná **spolupráce se zahraničním partnerem**, který měl dle prvotní domluvy účastníkům stáže zajistit důkladné seznámení s rakouským systémem finančního vzdělávání Euro Driving Finance License a později poskytnout realizačnímu týmu podporu při navrhování a přetváření tohoto systému pro český kontext. Spolupráce při organizaci zahraniční stáže a seznámení účastníků s metodou vzdělávání Finančního řidičáku byla bezproblémová a mnoho účastníků stáže si partnerskou organizaci pochvalovali a oceňovali zkušenosti pracovníků i organizaci činností, které partner v Rakousku realizuje. Spolupráce při přetváření rakouského konceptu pro český kontext však v podstatě neproběhla, neboť ve chvíli, kdy realizační tým navrhoval některé změny v rakouské metodice, které by umožnily jeho prostou modifikaci pro český kontext, například příliš vysoká odbornost a přílišné zaměření konceptu na obchodování s cennými papíry a terminologii s tím související, což v České republice a zejména pro české uchazeče o zaměstnání není příliš relevantní. Naopak byla realizačním týmem identifikována absence některých základních témat, jakými jsou hlavně sestavování osobního rozpočtu a jeho jednotlivých položek, práva spotřebitele, apod. Rakouský partner odmítl učinit dílčí změny své koncepce, přestože by potenciálně mohly vést i k vylepšení jejich původní koncepce. Proto byl příjemce ve finále nucen vytvořit vlastní koncepci vzdělávání, která byla inspirovaná nejen modelem €FDL, ale i dalším rakouským vzdělávacím modelem Vorarlberger Finanzführerschein, který zahrnoval i témata, která realizačním týmem v konceptu €FDL postrádal.

Příjemce dotace uvádí jako problematickou oblast také **proplácení náhrad** per diems pro zahraniční experty. Realizační tým v tomto případě proplatil tyto náhrady rakouskému profesorovi, který se v České republice zúčastnil závěrečné konference projektu, i pro den, kdy tento expert na území státu nepřespával a na náhrady tedy podle pokynů řídicího orgánu nárok neměl. Nicméně dle slov projektového manažera neměl realizační tým tento pokyn v době realizace projektu k dispozici a tuto penalizaci tak považuje za neoprávněnou.

5 Zhodnocení projektu dle účinnosti, hospodárnosti a udržitelnosti

5.1 Účinnost projektu	
Naplnění účinnosti (taxonomie)	Vysoké – způsob zapojení a využití projektových vstupů optimálně přispíval k dosaženým výsledkům a přínosům pro cílovou skupinu
Výše podpory na jednu podpořenou osobu²	34 tis. Kč
5.2 Hospodárnost projektu	
Naplnění hospodárnosti (taxonomie)	Vysoké – veškeré vstupy byly nezbytné pro dosažení cílů
Počet podpořených osob na jeden úvazek projektového týmu	58 podpořených osob
5.3 Udržitelnost přínosů projektu	
Udržitelnost projektu (taxonomie)	Spíše nízká – menšina dosažených výsledků byla udržena

I. Účinnost a hospodárnost projektu

V rámci projektu došlo k naplnění, resp. dokonce k překonání stanovených indikátorů úspěšnosti, a to jak v počtu podpořených, tak i v počtu proškolených osob. Jednotlivé projektové aktivity byly nastaveny logicky a smysluplně tak, aby vedly k naplnění hlavního cíle projektu – tedy vytvoření nového konceptu zvyšování finanční gramotnosti a zvýšení finanční gramotnosti u cílové skupiny uchazečů o zaměstnání. Účastníci zahraničních stáží hodnotí svou účast na projektu většinou kladně, oceňují zejména nové informace o metodách finančního vzdělávání v zahraničí, vzhled do činnosti rakouského Úřadu práce a networking s relevantními aktéry z České republiky i Rakouska. Účastníci pilotního ověření pak také hodnotí svou účast na projektu převážně kladně a v současnosti stále využívají zejména informace ohledně rizik různých druhů úvěrů a možností řešení případných problémů se splácením úvěrů.

Realizační tým původně v žádosti o podporu počítal s rozpočtem ve výši 6 169 875,- Kč, ve skutečnosti však bylo vyčerpáno pouze 5 449 276,- Kč, tedy 88,3 %. Přestože byla s ohledem na pozitivní hodnocení první stáže a velký zájem z řad cílové skupiny zrealizována jedna zahraniční stáž nad rámec původního plánu projektu, což svědčí o vysoké hospodárnosti projektu a jeho aktivit.

Výše podpory na jednu podpořenou osobu (celkem 158 osob) je 34 489,- Kč. Podpořené osoby však zahrnují obě cílové skupiny projektu, které mají výrazně odlišné náklady na zapojení do projektu. Jiné náklady jsou potřebné pro realizaci studijní cesty do zahraničí a jiné na realizaci týdenního školícího programu. Navíc se do částky započítávají i náklady na vytváření vlastní finanční koncepce a realizaci workshopů a konference pro další aktéry v této oblasti.

Aktivity realizované v rámci projektu z větší části odpovídají nastaveným cílům a indikátorům a přispěly k šíření informací a osvěty o důležitém tématu a přispěly tak k dlouhodobému cíli, tedy zvyšování finanční gramotnosti uchazečů o zaměstnání. Nicméně zde chybí jasná vize implementace nově vytvořené koncepce finančního vzdělávání do praktického vzdělávání uchazečů o zaměstnání v České republice, viz Udržitelnost přínosů projektu.

² K interpretaci blíže viz text níže.

II. Udržitelnost přínosů projektu

Z hlediska cílové skupiny projektu by bylo bývalo vhodné zajistit domluvu s relevantními aktéry, kteří pracují právě s cílovou skupinou uchazečů o zaměstnání zejména s Úřadem práce, která by zajistila širší využívání této koncepce i v době po ukončení projektu. V současnosti je test úrovně finanční gramotnosti volně k dispozici na webových stránkách příjemce, ale vzhledem ke zkušenosti z realizace projektu, kdy motivace pro účast na školení a pilotním ověření u cílové skupiny byla velmi nízká, není využívání metody online formou samostudiem příliš pravděpodobné. Na test jsou uchazeči o zaměstnání nicméně odkazováni pracovníky Úřadu práce. Pracovníci Úřadu práce v Děčíně, kteří měli být v úvodu projektu kromě společnosti příjemce jedním z hlavních uživatelů nové koncepce finančního vzdělávání, však metodu v současnosti nevyužívají. Z realizovaného rozhovoru s realizátorem finančního vzdělávání na tomto pracovišti vyplývá, že navržený koncept znají, dokonce se zúčastnili pilotního ověření, mají tedy praktickou zkušenost. V rámci své činnosti ho však nepoužívají, neboť dle jejich zkušeností je pro danou cílovou skupinu příliš široký, obecně se při vzdělávání zaměřují hlavně na prevenci proti předlužení a řešení dluhové situace. Navíc daný koncept neposkytuje možnost dostatečně reflektovat specifické problémy konkrétních jednotlivců. Ucelenou koncepci finančního vzdělávání považují za důležitou, ale preferují takovou, která bude zaměřena na praktické příklady řešení dluhové situace, poskytovat uchazečům o zaměstnání informace o možnostech řešení takové situace a hlavně jim dodávat odvahu své problémy řešit.

Výstupy projektu jsou v omezené míře využívány účastníky zahraničních stáží, kteří mají k dispozici materiály a znalosti nabitě ze studijní stáže, případně odkazují na stránky příjemce, kde je navržená koncepce zveřejněná včetně testu finanční gramotnosti, nejde však o plnohodnotné využití navržené koncepce. Ta je v současnosti využívána hlavně v rámci činnosti příjemce dotace.

Z pohledu samotných účastníků pilotního ověření navržené koncepce je udržitelnost projektu výrazně vyšší, tři čtvrtiny z účastníků využívá výsledky a výstupy projektu do současnosti. Využívají především informace týkající se srovnání dostupných půjček, možnosti jejich splácení či plánování rodinného rozpočtu. Účastníci považují nově nabitě znalosti také za účinnou prevenci proti zadlužení či dokonce exekuci, neboť vědí, na co si dávat pozor při půjčování financí a jak případně řešit problémy se splácením již uzavřené půjčky.

6 Souhrnné zhodnocení a poučení z realizace

6.1 Identifikace nejlepší, dobré a neosvědčené praxe

Existence dobré praxe (taxonomie)	Spíše dobrá praxe
Bodové hodnocení na základě multikriteriální analýzy	74 (ze 100)
Hodnocení jednotlivých kritérií v rámci multikriteriální analýzy	
Kritérium	Bodové hodnocení
<i>účelnost projektu (váha 35 %)</i>	75
<i>užitečnost projektu ze strany cílových skupin (váha 5 %)</i>	100
<i>užitečnost projektu ze strany dalších klíčových aktérů (váha 5 %)</i>	75
<i>účinnost projektu (váha 15 %)</i>	100
<i>hospodárnost projektu (váha 15 %)</i>	100
<i>udržitelnost projektu (váha 20 %)</i>	30
<i>inovativnost řešení (váha 5 %)</i>	50

I. Identifikace nejlepší, dobré a neosvědčené praxe

Projekt a myšlenka jeho realizace je dobrým příspěvkem a podnětem k celospolečenské diskuzi o důležitosti tématu finanční gramotnosti a zejména o potřebě vzdělání v této oblasti. Cíle projektu byly z větší části naplněny, účastníci studijních stáží získali vhled do praxe ve vzdělávání v Rakousku i do fungování tamních organizací zaměřených na cílovou skupinu uchazečů o zaměstnání. Byla navržena nová koncepce finančního vzdělávání, která je nyní oporou pro vzdělávání v rámci činnosti příjemce. Účastníci ověření nově vzniklé koncepce získali důležité informace pro stabilizaci své ekonomické, prevenci a případné možnosti řešení dluhové situace. Projektů však chybí důležitá část implementace vytvořené koncepce do praktické činnosti při práci s cílovou skupinou Úřadu práce, který je stěžejní součástí práce s danou cílovou skupinou a obecně možnost sledování vývoje (ověření) jejího dalšího využívání.

Úspěšnost projektu byla ovlivněna zejména kvalitní připraveností projektu a zkušenostmi projektového týmu s přípravou a realizací projektových záměrů. Významným faktorem zde byla také zkušenost projektového týmu s cílovou skupinou, díky které byl projekt dobře a realisticky nastaven. Úspěšnost pilotního ověření a obecně vzdělávání je silně závislá na osobě lektora, která u tohoto projektu hodnocena účastníky velmi pozitivně.

II. Doporučení dle faktorů úspěchu a překážek při realizaci projektu

V rámci projektu se osvědčilo a pro obdobně zaměřené projekty lze doporučit:

- **zohlednit specifika cílové skupiny**
specifikace: cílová skupina uchazečů o zaměstnání má v oblasti finančního vzdělávání velmi časté problémy s dluhy, je proto důležité frekvenci právě těchto problémů zohlednit při tvorbě koncepce finančního vzdělávání a zařadit konkrétní možnosti prevence a řešení této situace
- **maximálně využít možností zahraničních stáží**
specifikace: účastníci zahraniční stáže se kromě metody finančního vzdělávání setkali také s nástroji, které jsou v tamním prostředí běžně využívány při práci s uchazeči o zaměstnání

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- **dbát na kvalitního a zkušeného lektora**
specifikace: klíčové pro úspěšnost vzdělávacího procesu.

Překážky pro dosažení vyšších přínosů a negativní faktory, které bylo třeba při realizaci projektu řešit/překonat:

- Motivace cílové skupiny pro projekt – přestože ze zkušeností příjemce vyplývala potřeba finančního vzdělávání u cílové skupiny uchazečů o zaměstnání, musel příjemce řešit problém nedostačujícího zájmu cílové skupiny pro účast na pilotním ověření.
- Spolupráce se zahraničním partnerem – zahraniční partner neposkytl příjemci dotace dostatečnou podporu při modifikaci konceptu Finančního řidičáku do českého prostředí.
- Implementace nově vytvořené koncepce do praxe – koncepci v současnosti využívá příjemce dotace pro svou činnost, nicméně Úřady práce, kteří jsou stěžejní organizací pro práci s cílovou skupinou uchazečů o zaměstnání, ji považují za nevhodnou.
- Problémy s proplácením per diems zahraničním expertům – příjemce byl penalizován za proplácení per diems zahraničním expertům v rozporu s pokynem řídicího orgánu, který neměl příjemce k dispozici.

III. Potenciál šíření dobré praxe / aplikovatelnosti projektu

Na základě znalosti tohoto projektu lze do budoucna doporučit příjemci dotace, resp. realizačnímu týmu projektu, již v počátcích projektu důkladně promýšlet implementaci projektových výstupů do praxe a potenciální možnosti jejich budoucího využití.